

PÖSTYÉNI HÍRLELT

Előfizetési díjak:
 Egész évre . . . 14. — kor.
 Félévre . . . 7. —
 Negyedévre . . . 3.50
 Egyes szám ára . . . —30 fill.

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap

Megjelenik hetenkint
 egyszer: hétfőn reggel.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Erzsébet út 68.

TELEFON: 43.

Budapest — Pöstyén.

Pöstyén, március 2.

Pöstyénre nézve is föltte tanulságos és különösen aktuális az a mozgalom, mely Budapest fővárosát ujabban ismét és pedig két irányban is erélyes intézkedésre készítette az élelmiszerek általános drágasága elleni küzdelmében.

Igy mindenekelőtt elhatározta a főváros, hogy az élelmi cikkek nagyban való kereskedelmének előmozdítása érdekében élelmiszer nagykereskedelmi vállalatot létesít, mely az élelmi-cikkeket nagyban és lehetőleg közvetlenül a termelőktől, tehát első kézből, a lehető legolcsóbb áron szerezze be s ily módon bocsássa azokat a kicsinyben árusító kiskereskedő rendelkezésére.

Ezt a hivatását az új intézmény annál inkább teljesítheti, mert rendelkezésére áll a nagy-tőke ereje és ami a fő, mert a főváros ezt a vállalatot közhasznú jelleggel és nem nyereszkedő üzemmént tervezi.

A vállalat részvénytársasági

alapon és maximálisan 4 millió korona alaptőkével alapítatik, még pedig úgy, hogy a részvénytőke 60%-át a főváros mindenestre jegyzi és birtokában állandóan megtartja s amennyiben a többi 40% teljes egészében nem jegyeztetnék, úgy a hiányzó részt is a főváros jegyzi.

A fővárosnak ez az elhatározó lépése, mellyel a saját kiskereskedő polgárait kívánja elsősorban támogatni és azok útján a közéletmezés érdekeit előbbre vinni, szokatlan ugyan a városok közéletmezési ügyi igazgatásában, de ez a körülmény a siker szempontjából annál kevésbé aggályos, mert pl. a budapesti állatvásárpénztár részvénytársaság, amelyet pedig a főváros hasonló alapelven és 12 millió korona alaptőkével létesített, immár 4 év óta közmegelegedésre működik és prosperál.

Az élelmiszerkereskedelem másik irányu befolyásolását a fővárosnak az a kísérlete célozza, mely szerint egynéhány fontosabb élelmicikknek közvetlen a fo-

gyasztó közönség részére való árusítására terjed.

A községi élelmiszerárúsitó üzem berendezése és ennek keretében egy kolbászgyár létesítése céljára a főváros 200.000 korona költséget, üzleti forgótőkének pedig 300.000 koronát engedélyezett, úgy azonban, hogy ezen hitelösszegek után esedékes kamatokat az üzem a községi alapnak megfizetni tartozik.

A községi kolbászárú mionőségére nézve megjegyzendő, hogy azok mindennemű burgonyaliszt vagy egyéb sulyszaporító szurrogátum nélkül, tisztán husból készíttetnek.

A fővárosnak mind a két intézkedése serkentésül és buzdításul szolgálhat nekünk is a szönyegen levő hatósági husszék és hatóságj mészárszék mielőbbi megvalósítása szempontjából. — Hisszük, hogy mindkettő egyhamar meg fog nyilni a képviselőtestület dicséretére egyrészt, a husmizériák es így a nép nyomorának megszüntetésére, vagy legalább is megnyihítésére másrészt.

V. E.

TÁRCA.

A zsidók jövője.

— Werner Sombart könyve. —

Werner Sombart a vastag zsidókönyv híres szerzője, fenti címen újabb könyvet írt a zsidókról. A könyvben foglalt föltte érdekes fejtegetéseket a következőkben ismertetjük:

Az egész világon mindössze 11 1/2 millió zsidó van. Ezek közül 7 millió — a keleti zsidók csoportja — vegetál. Ide tartoznak az orosz, a román, a galicziai és a — magyar zsidók. (Az 1 milliónyi magyar zsidóság felét Sombart a nyugati zsidók csoportjába osztja.) Ez a szám a szükségét szenvedő zsidók kontingensét alkotja; gazdasági helyzetük gyalázatos; szegényes existenciák, akiket a legkisebb baleset elsodor. Oroszországban és Romániában, ahol az ellenséges állásfoglalás napról napra kiélesedik, ahol az apró pogromok permanenciában vannak, ahol naponta százakra megy a ki-

tasítottak és a deportáltak száma — sivar, vigasztalan állapot.

Ez a zsidónyomor, melynek szánamegmondás részeseit természetesen a kivándorlásra — majdnem kivétel nélkül az Egyesült Államok felé — kényszerítik. Am minden jel arra vall, hogy ezt az egyetlen szelepet is belátható időn belül el fogják zárni a zsidó kivándorlók nagy tömege elöl.

Gondoskodni kellene tehát arról, hogy ezek a szerencsétlen, agyonnyomogatót keleti zsidók egy megfelelő helyen kolonizálhatók legyenek. Sombart nem lát más utat mint a cionizmust, vagy a filantropiát. Vagy Palesztinába, az ősök és tradíciók hazájába (ahol egy zsidó kolónia máris teljes pompájában virágzik) vagy máshová kell őket telepíteni. Külömben — mondja Sombart — féltő, hogy megvalósul Pobjedonoszczew ismert programja: egy harmadát (kivándorlásra kényszeríteni (ez nagyjában már megtörtént), egy harmadát koplalással kivégezni, egy harmadát agyonütni.

Annyi szent, hogy a zsidók egy bi-

zonyos részének — sajnos — ez lesz a sorsa. Am az emberiség története megdönthetetlen igazsággal bizonyítja, hogy a rabszolgaság tartama csak egy bizonyos időre szorítkozhatik. A földolog kitarítani és — túrni. Már pedig ezt a nehéz művészetet a zsidók az évezredek folyamán teljesen elsajátították. Mi nekijök egy-két emberöltő?

Ennyit a keleti zsidókról. Magyarországon, ahol sem közigazgatási és gazdasági megszorítások nincsenek, a szabad fejlődés lehetőségénél fogva meg van adva a mód arra, hogy a legszegényebb (nagyobbára az utolsó évtizedben bevándorolt) zsidók prakeris gazdasági helyzete fokozatosan, az ország többi lakosságával együtt, javitassék. Föltéve persze, hogy a szentimentalitás kizárák és az újabb tömeges bevándorlásnak gátat vetnek.

Hogy áll a dolog a kultur-zsidókkal, a nyugati zsidókkal: Amerika és Nyugateurópa, zsitaival (hozzászámítva a 1/2 millió magyar zsidót)? Egyszóval azokkal, akik a kezdetleges gazdasági kődés

Mégegyszer a nemzetiségi átokfa.

Pöstyén, március 2.

A Pöstyéni Ujság február 19-i számában fenti cím alatt megírta, hogy a Gazdák és Iparosok Olvasóköreben tót színelőadás lesz. Az előadást falragaszok hirdették. A rendezőség tagjai a falragaszon nem voltak megnevezve. Érdeklődtünk a dolog iránt s tanítói körökben azt a felvilágosítást nyertük, hogy a szereplők a nagypöstyéni iskola ismétlős növendékei, amit — fenntartással — megírtunk.

A praemissák tehát, amelyekből kiindultunk, ezek voltak: valaki (a rendező nevét nem volt módunkban akkor megtudni) a nagypöstyéni iskola növendékeivel tót szindarabot játszat. Ez a valaki — természetesen — nem lehet más, mint tanító. Volt még egy kiinduló pontunk: az 1910. évi karácsonyi színjáték, melyet az akkor még egészséges plebános jelenlétében előadtak ugyanezen iskola növendékei — szép tiszta, magyar nyelven. Ezt a tót előadással párhuzamba helyeztük. A harmadik praemissát a Népbankfiókká vedlett Hitelbank közismert nemzetiségi velleitáσαι szolgáltatták.

Ezekből kiindulva, elmondtuk véleményünket az esetről úgy, amint azt hazafias, magyar érzésünk sugallta, anélkül természetesen, hogy bárkit is megneveztünk, vagy személyében megsértettünk volna. Ami természetes, mert hisz az ujságnak nem az a feladata, hogy személyekért és személyek ellen, hanem elvekért és elvek ellen szálljon sikra.

Cikkünkre egy nyitrai ujságban — az érdekeltek helyett — egy Südy István nevű ur, — úgy tudjuk Pöstyén község adóügyi segédjegyzője — válaszol. Hogy milyen címen, nem tűnik ki leveléből.

Mindazonáltal készséggel állunk szóba a segédjegyző urral, annak dacára, hogy magyar köztisztviselő léte nem áthatja védelmébe venni a tót színelőadást, amelyről azt mondja, hogy tisztán „köz művelődési“ (!) szempontból rendezték. De Südy ur nem elégszik meg ezzel a kiszólással, hanem még tovább megy. Valóságos dicshymnuszt zeng a darabról, imígyen: „Mi, akik ott voltunk ezen az előadáson, mindenki nevében aki a kulturával csak valamit törődnek (!) csak elismeréssel adózhatunk a vezetőségnek s különösen Antal István tanítónak, aki fáradságot nem kimélve, szabadidejét is a népnevelésnek szenteli.“ Südy ur ezután hazafias (!) tettnek deklarálva a tót előadást, a következő magyar mondatot követi el... akiknek politikai magúktartása úgy a felettes egyházi, mint a politikai hatóságok előtt legkedvezőbbben ismeretese.

De Südy ur még tovább megy. Ő — a segédjegyző — a tót kultura protektora, megveregeti a főszolgabíró vállát, kijelentve, hogy közvetett főnökével teljesen meg van elégedve.

A cikkben van egy pozitív cáfolat is. Az tudniillik, hogy a darabot nem az ismétlőiskolások adták elő.

Eddig Südy ur válasza. Belőle csupán a következők megállapítására szorítkozunk:

Hogy helyes nyomon jártunk, amikor a nagypöstyéni iskola tanítói karában kerestük a tót színelőadás rendezőjét.

Örömmel konstatáljuk, hogy a tót szindarabot nem az ismétlőiskolások adták elő. Ezt egyébként is csak fenntartással közöltük.

Hogy a darabot köz művelődési (!) — nemde Südy ur — magyar köz művelődési szempontból rendezték. (A

Femke figyelmébe és kitüntetésére ajánljuk.)

Hogy Südy urnak különös fogalmi vannak arról a missióról, melyet a magyar kultura, a magyarság érdeke, nemzetiségi vidéken működő magyar köztisztviselőtől joggal elvár és megkövetel.

A főszolgabíró részére kiállított bizonyítványt, legkevésbé fogja megköszönni a — főszolgabíró. Egyáltalán nem értjük, mire volt jó ebbe az ügybe a főszolgabíró belekeverni, akinek az egész üggyhez annyi köze, mint Südy urnak a — magyarsághoz. Mit akart hát Südy ur a főszolgabírótól? Talán revanchera számított? Ezt a főszolgabíró — tekintettel bizonyos súlyos antecedenciákra — a legnagyobb jóakarat mellett sem tehetné.

Fogadjon el tőlünk Südy ur egy jó tanácsot: Maradjon meg az adófőkönnyek számkolonnái mellett. Akad ott munka elég. A cikkírást pedig hagyja abba. Mert ez egy furcsa mesterség. Olyan, hogy aki nem ért hozzá, egykönnyen megégeti az ujját...

Dehát mi loyális ellenfelek vagyunk. Senkiben kárt tenni nem akarunk addig, míg türelmünk meg nem szakad s benünket erre nem kényszerítenek.

A Pöstyéni Ujság szerkesztősége.

HIREK.

Vendégforgalom. A fürdőbizottsági iroda hivatalos kimutatása szerint Pöstyénben október 1-től február 20-ig összesen 1403 fürdővendég fordult meg, 191-el több, mint a múlt év ugyanezen időszakában.

Március idusa. A pöstyéni polgári fiu- és leányiskola március 15-én nagyszabású nemzeti ünnepet rendez a Royal nagytermében. A programmon hazafias szavaltatokon és énekelőadásokon kívül egy szín-

keservein már tulesetek és akik a többi művelt népekkel való tényleges egyenjóságos erkölcsi java után törekszenek?

Hogy állunk az antisemitizmussal és hogyan az asszimilációval?

Ami az utóbbit illeti, Sombart t ljes egészében méltányolja a nyugati zsidó példátlanul gyors, fényes karrierjét: elismeri vezető pozícióját a gazdasági életben, a többi lakossághoz képest hasonlíthatatlanul intenzívebb térhódítását és részeseését a kultura terén, döntő befolyását a szellemi és művészeti világra, kiváló szerepét a politikai életben, elismeri a közülük kikerült államférfiak súlyát (D'Israeli, Gambetta, Luzatti, Dernburg); készséggel elfogadja fontos tényezőnek a kultúrnamozgások létében, megjövendőli befolyásának és jelentőségének folytonos emelkedését. de kétségbe vonja az asszimiláció lehetőségét, vagyis azt, hogy a zsidó faji sajátosság az őt környező népekbe felszívódik és egyáltalán felszívódhatik.

Sombart szociális mimikryt lát a nyugati zsidó azon energikus akaratában, mellyel hozzásimul azon népek erkölcsihez és szokásaihoz, amelyek között él. A sajátosságok, érzések és érzelmek maradék nélküli egyesülését, egyszóval az asszimilációt tagadja. Tagadja ezt — és pedig különös hévvel — a vegyes házasságoknál is.

Miért? Azon keresztény férfakkal és zsidó nőekkel és zsidó férfakkal és keresztény nőekkel, akik ezt az egybeolvadást eszközlik, ezzel a kisebbséggel szemben áll — Sombart szerint — óriási többsége a néptömegnek, mely ezt az egybeolva-

dást perhorreszkálja, vagyis az asszimilációt nem szankcionálja. (Passzív antisemitizmus.)

Sombart azzal is érvel az asszimiláció lehetősége ellen, hogy a vegyes házasságokból származó utódoknál „az asszimilálódni vágyó szülők fájalmára“ a zsidó typos az uralkodó. Ez az argumentum egyáltalán nem bizonyít, mert nagyon természetes, hogy a zsidó és a nyugati népek közötti vérkeveredés nem lehet ideális, a fajok kirívó különbözősége folytán, ámbár itt is, a harmadik generációban már alig vehető észre az eredeti nagy antagonizmus. Egész másként áll a dolog minálunk, ahol a két faj, — távolról — rokonságban áll egymással, amennyiben mindkettő keleti eredetű. Akinek zeme van és látni tud és aki ismeri az itt tekintetbe jövő számos család házassági történetét, annak öröme telhetik a kitűnően sikerült asszimiláció gyönyörű produktumaiban. Igaz, hogy legtöbbjüknél ulyos erkölcsi defektus mutatkozik: inkarnált antisemiták,

És most a másik nagy akadályhoz: az antisemitizmushoz. Sombart szerint az antisemitizmus az utolsó évtizedekben nagyot fejlődött. És ez csakugyan így van. A zsidók emancipációja óta számos szülőföldi terület keletkezett, melyek szűnet nélkül táplálják, élesztik az averziót.

Am ez a tagadhatatlan antisemitizmus nem a régi gyűlölet és fanatizmus. Nem is az, aminek Sombart deklarálja: egy ösztönszerű tudata az ellentétnek. Ez az antisemitizmus, a nevelés és kultura kérdése.

Itt is, meg amott is az. A tömegek

előbb vagy utóbb, aszerint amint az okos iskolák száma meg fog szaporodni igazi, minden előítéletől ment műveltségre fognak szert tenni. A zsidónak pedig, aki akkor már nem lesz parvenu a kulturában, az lesz a kötelessége, hogy szigorú diszciplínát gyakoroljon önmaga fölött. Megfogja tanulni — és ettől egész nyugodt lehet Sombart — mert hisz tudvalevő, hogy mindent megtanul. És a nem prepotens, de nem is csuszó, nem strébereskedő, sem betegesen hiu, hanem aszerény, csöndes zsidóval új typos fog keletkezni: az egyenes zsidó typos, amilyent Sombart óhajt. Olyan zsidó, aki ismeri és becsüli fajtát és mindennemű mimikrynek esküdt ellensége.

A zsidók jövője tehát Sombarttal és Sombart ellen a következőkben foglalható össze:

Kolonizálása — tisztán józan alapon, utopisztikus cionista célok nélkül — a nyomorgó keleti zsidóknak, Lassu kibővítése azon zsidók szabadságjogainak és megjavítása gazdasági helyzetüknek, akiket tartózkodási helyükről ki nem szorítottak. (Magosabb fejlődési állapot egy messzebb jövőben.)

Tényleges egyenértékűsége a nyugati zsidóknak a kultura, a nevelés és öndisziplína eszközei által a jövő generációk folyamán. (Surlódási felületek helyett, különféle érintkezési felületek.) És a legmagosabb felső rétegekben folytatása a szétmorzsolódás folyamatának kikeresztelkedés és vegyes házasságok révén a teljes értékű, vérrel megpecsételt asszimiláció elérésére.

Gara Illés.

darab is szerepel. A részletes műsort lapunk legközelebbi számában közöljük.

A Fürdőigazgatóság automobiljai. Mint azt nemrég megírtuk, a Fürdőigazgatóság az évad beálltával automobilforgalmat létesít Pöstyénben és a környéken. A forgalom lebonyolítására egyelőre egy 16-üléses autobuszt és egy 6-üléses landaulettet rendelt a Fürdőigazgatóság. A járatokat május 1-én kezdik meg.

Az Esplanade. Egyik közeli számunkban megírtuk, hogy a volt Veres-villát a jelenlegi tulajdonos Fuchs Miksa lebontatja és annak helyébe Esplanade elnevezéssel új villát építtet. Mint értesülünk, az építkezést, az idő előrehaladott voltára való tekintettel, a jövő ősze halasztották.

Mit hoz a külföldi? Egy elsőrangú pöstyéni szálloda tanulságos statisztikát állított össze arról, hogy mit költenek a különféle nemzetbeli fürdővendégek lakásra. Eszerint a legjobb vendégek az angolok, kik fejenként 430.-koronát fizettek lakásért, míg a legrosszabbak a bolgárok, miután eknél csak 170 korona az átlagos lakásbér. Az angolokat a hollandiak követik fejenként 425 koronás lakásbudget-vel. A további sorrend így alakul: a franciák 390 koronát, a belgák 370 koronát, a románok 350 koronát, a németek 345 koronát, az oroszok 340 koronát, a dánok 335 koronát, a szerbek 332 koronát, az osztrákok 316 koronát, míg a költelezőknek híresztelt amerikaiak 290 koronát áldoztak a lakasbeli kényelemért. A magyar vendégek átlagos szobabére meglehetősen alacsony s alig valamivel nagyobb, mint a belgák minimuma. Ebből is kitűnik, hogy az idegenforgalom kitűnő üzlet és áldozni kell érte, mint ahogy Svájcban, Ausztriában, Olaszországban és

Csak innen el!

Irtá: **Vissnyovszky Rezső.**

Rejtély-sötét és szomorú
Az én hallgatásom,
Mert nincs, aki megértené
Halkszavu gyónásom.

Örvényes és gyűrűs szemmel
Sirom át az éjet...
(Ó, izenkint, így halni meg:
Csuf Isten-ítélet!)

Meg nem érve élni egyre
Hattyú-némaságban!
(Utam égnek torkolt s maradtam
A nagy pusztaságban!)

Nem látni egy rokonlelket,
S egyre vágyakozni...
(Isten! Meddig fogod életem
Szálait bogozni?)

Vigyetek el, csak innen el!
Sóhajtom ó, beh rég!
Vigyetek, míg homlokomon
Génusz csókja ég!

Távol innen örök mesét
Tud rólam az élet...
(Itt, ó, itt e pusztaságban
Fogok érni véget...?)

Franciaországban ezt meg is teszik, míg nálunk — sajnos — csak hangzatos szavakat fordítanak erre az illelkes körök — tettek helyett.

Garage-építés. A fürdőigazgatóság a Szt. István-uton levő gazdasági udvarában egy nagyszabású, modern garaget építtet. A garageban nemcsak a Fürdőigazgatóság automobiljai fognak elhelyeztetni, de elhelyezhetők lesznek ott a fürdővendégek automobiljai is.

Felállítják a Mannesmann-oszlopokat. A Hazai Villamossági Részvénytársaság a községgel kötött megállapodásához képest a jövő hét folyamán kezdi meg a faoszlopoknak Mannesmann-oszlopokkal való kicserélését. Összesen 82 oszlopot fognak felállítani és pedig a Kossuth Lajos-uton, az Erzsébet-uton, a Deák Ferenc-utcában, a Ferencz József-uton, a Király-soron és a híd-tól a Thermiáig vezető uton.

Uj ut. A községi képviselőtestület még 1910-ben hozott egy határozatot, mely szerint az Uherek és Singer-féle telkeken keresztül, a Királysor folytatásaképpen egy a katonai gyógyház hátsó traktusáig vezető ut megnyitása iránt megejt a kellő lépéseket. Mint értesülünk, az erre vonatkozó tárgyalások már oly előrehaladott stádiumban vannak, hogy az új ut megnyitása előreláthatólag már csak rövid idő kérdése.

Hivatalbővítés. Azt a lázas, sokoldalú, szünet nélkül folyó és szakadatlanul szaporodó munkát, melyet a Fürdőigazgatóság Pöstyén fejlődése érdekében kifejt, misem kommentálja jobban, mint az a körülmény, hogy az igazgatóság, még csak röviddel ezelőtt épült irodája, máris újabb bővítésre szorul. A bővítési munkálatok, már folyamatban is vannak s az igazgatósági iroda és a bejelentő-hivatal közti üres helyet ölelik fel.

Telefon Pöstyén — Berlin között. Mint értesülünk, a pozsonyi posta- és távírdai igazgatóság Hirschler Gusztáv p. t. felügyelő, a pöstyéni postahivatal főnökének előterjesztésére legközelebb oly irányú javaslatot fog a kereskedelemügyi miniszter elé juttatni, hogy tekintettel fürdőhelyünk nagy idegenforgalmára és különösen azon körülményre, hogy a fürdőévad alatt — mint ezt a legutóbbi évek statisztikája mutatja — feltűnően felszaporodott a Berlinből érkező vendégek száma — Pöstyén bekapcsolassék a budapest—berlini hálózatba. Ezzel egyidejűleg az igazgatóság azt is fogja javasolni, hogy Pöstyén—Budapest között közvetlen telefon-összeköttetés létesíttessék. A beszélgetés most Nyitran át történik, ami természetesen nagy idővesztéssel és még nagyobb bosszankodással jár. Tervbe van véve azonkívül két új távírdavonal létesítése és pedig az egyik Pöstyén—Budapest, a másik Pöstyén—Wien között. Mindezen újításokat, melyek Pöstyén fejlődésére bizonyára nagy kihatással lesznek, Spissich János pozsonyi posta- és távírdai igazgató helyezte kilátásba, akit fürdőhelyünk iránt táplált meleg rokonszenvéért őszinte elismerés illet.

A Nyitramegyei Jegyzői Nyugdíj-intézet dr. Gyürky Géza várm. alispán elnöklété alatt szerdán tartott közgyűlésében örvendetes tudomásul vette az alispán azon bejelentését, mely szerint a belügyminiszter az ő — Gyürky — személyes közbenjárása folytán helybenhagyta a vármegye azon felterjesztését, hogy az intézet

vagyonaiban mutatkozó 60000 koronahiány 1%-os községi pótdadó kivételével fedeztessék. Ezután 3 évre megválasztották a választmányt, melynek tagjai lettek: Lellei János, Szloboda Károly, Bernáth Győző, Morka István, Parák Agoston és Szabó Lajos; póttagoknak megválasztották: Bihary Gyulát, Löwenstein Antalt és Folner Agostont. A közgyűlés végén a jelenlevők meleg óvációban részesítették az alispánt, mint a jegyzők érdekeinek lelkes zászlóvivőjét. — A nyugdíjintézet közgyűlését a Nyitramegyei Községi és Körjegyzők Egyesületének rendkívüli közgyűlése követte, melyen Lellei János egyesületi elnök elnöklété alatt a nyugdíjszabályrendelet megváltoztatása, a kongresszushoz való előkészületek és a hátrálékos tagsági díjak ügye került megvitatás alá. A nyugdíjszabályrendeletet a belügyminiszter felhívására képest megváltoztatták, a kongresszushoz való előkészületek ügyét pedig kiosztották a járási elnököknek tanulmányozás és a közgyűlésen való javaslatlétel céljából. A hátrálékos tagsági díjakra vonatkozólag Lellei János egyesületi elnök indítványára és erélyes fellépése folytán azt határozták, hogy a díjak fizetési meghagyások útján hajthatók be. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Analfabéta-tanfolyamot rendezett Tormoson az oltani róm. kath. elemi iskola tanítója B e z m e g János. A tanfolyam mindössze 10 hétig tartott, mely rövid idő alatt a tanítványok az írás-olvasáson felül az összes egyszerű számvilleteket, sőt még a kamatszámítást is teljesen elsajátították. Sok ilyen Bezmet az országnak!

Ki meri elmondani

magáról hogy zongora vételnél nyugodt lélekkel meg merne bizni szakértelmében — Nemcsak laikusok, de fejlett zenei tudású emberek is gyakran súlyos anyagi csalódások árán jöttek rá arra, hogy zongora vásárlásánál legnagyobb biztosíték az eladó czég intaktsága becsületessége és ami szintén fő, műérzéke. A

„MUSICA“ R.-T.

men száraz elárúsítója vevőinek, de egyben jóindulatu barátja, tanácsadója, is. Ha tehát nem akar csalódní, ha nem akarja drága pénzét kockáztatni, ha készpénzért vagy igen előnyös feltételek mellett jó, szép, modern és művészi kivitelű zongorát, vagy pianót akar vásárolni, forduljon teljes bizalommal Magyarországon legnagyobb zongoratelepéhez a

MUSICA részvénytársasághoz
befizetett részvénytőke 600.000 kor.

A legkiválóbb zongorák: Ehrbar, Grotrian
Steinweg's Nachf. stb. vezérképviselője
Budapest, VI., Teréz körút 1. sz.

A Nyitramegyei Általános Tanítóegyesület választmányja legutóbb tartott értekezletén elhatározta, hogy Magyar Népoktatás címen, havonként egyszer megjelenő tanügyi szaklapot fog kiadni, melynek szerkesztésével Zsoldos Károly, Pazsitka Vilmos és Erdélyi Lipót tanítókat bízta meg. Jánossy Gyula kir. tanfelügyelő indítványára határozatot fo

PLATTFÜSSIGE!

Jeder, der mit Plattfüss behaftet, sollte es nicht versäumen, sich den von Fachärzten empfohl., patentierten Laufer'schen Plattfüssschnürer anzuschaffen. Alleinige Erzeuger: SZEKELY és TÁRSA, BUDAPEST, Muzeum-körút 9. In Pöstyén im Schuhwarenhaus des orthop. Schuhmachermeisters SCHULCZ, neben dem Kurhotel.

DR. PAJOR
BUDAPEST

VIII. VAS UTCA
17. SZÁM. ::

TELEFON :

6004. és 150-90.

SZANATÓRIUM és GYÓGYINTÉZET

RÖNTGEN-LABORATORIUM. — PÓSTYÉNI ISZAPKURA.

A PÓSTYÉNI ISZAP BUDAPESTI FŐLERAKATA.

gadtak el, mely szerint az egyesület küldöttséget meneszt a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez abból a célból, hogy a Tanítók Orthonának szubvencióját a miniszter a már engedélyezett évi 2000 koronáról 4000 koronára kiegészítse. Az otthont Érsekújváron fogják felépíteni.

Anyák iskolájában ma már sok mindenre tanítják a fiatal asszonyokat és e tanítások között a legértékesebb az, amely a gyermektáplálásról szól. Minden fiatal anya jegyezze meg magának mindenkorra, hogy a gyermek az elválasztás időszakán úgy siklik a legjobban keresztül, ha Phosphatine Fallières, tápszerrel lesz táplálva.

Színészet, irodalom.

Nyittraváros színügyi bizottsága múlt hó 27-én tartott ülésében megállapította azokat a feltételeket, melyeknek be nem tartása esetén a Szabó Ferenczcel megkötött bérleti szerződés felbontottnak tekintendő. A határozat főbb pontjai a következők: Az igazgató az eddiginél jobb, megfelelőbb erőket köteles szerződtetni. A társulat tagjainak névsora legkésőbb szeptember 8-ig bemutatandó. Az igazgató 1000 korona ovadékat köteles lefizetni. Ezenfelül a bizottság a színi évadot 3 hónapról 2 hónapra redukálta és pedig olyképp, hogy a szezon december 1-vel kezdődik és január 31-vel nyer befejezést.

A trencsényi színiévdát f. hó 4-én nyitják meg. Bemutatóul Rényi és Martos operetteje: A kis gróf kerül színre.

Háztartás. A magyar gazdaszanyok népszerű és bőrtartalmu lapja a Háztartás immár a 18-ik évfolyamba lépett. Erdős József a lap új kiadótulajdonosa felkerésének engedve. Kürthy Emilné, a Háztartás alapítója és tizenöt éven át volt szerkesztője két évi szünetelésüi után ismét átvette a lap szerkesztését és azt ezennel is abban az irányban s szellemben fogja vezetni, melynek közkedveltségét köszönheti. A Háztartás minden hó 1., 10., és 20-án jelenik meg díszes kiállítású képes füzetben. Tartalma felöli a magyar gazdaszanyvilág minden háztartási indívalóit. Természetesen elsősorban a konyhabeli dolgokkal foglalkozik, évente ezennél több kipróbált ételreceptet közölve, de emellett gondja van az időszeli (szezon) gazdasági és háztartási teendők ismertetésére is. Szórakozásul közöl regényeket, novellákat, humoros apróságokat, s rejtvényeket, melyek megfejtői között értékes díjakat sorsolnak ki. Utóbbi számában ételrecept pályázatot hirdet, amelyben kizárólag a lap előfizetői vehetnek részt olyan jóízű ételek leírásával, amelyek vagy a saját, vagy vidékük különlegességei, s amelyek sem miféle szakácskönyvből, vagy közlönyből nem ismeretesek. A hét legjobb ételrecept jutalmul kb. 150. — korona értékű díjak és készpénz lesz kisorolva. Beküldési határidő április 10-ike időnként pályázatot hirdet egyc közérdekű kérdésekre, így egy országos gyermekszépségversenyt rendez, melyek nyertesei nagy értékű díjakat kapnak jutalmul. A Háztartás negyedévenként egy-egy gazdag tartalmu ünnepi számban jelenik meg. Előfizetési díja negyed évre 3. — korona, fél évre 6. — korona, egész évre 12. — korona. A mosóbelepő negyedéves előfizetők — kivételes kedvezményként — január elsejétől június végéig, tehát teljes félévig kapják a lapot. Ingyenes mutatóványszámokkal készségesen szolgál a Háztartás kiadóhivla, Budapest, VI., Eötvös-utca 36.

Közgazdaság.

A Póstyéni Takarékpénztár közgyűlése.

Puskaporos levegő előzte meg már hetek óta a Póstyéni Takarékpénztár közgyűlését. Konventikulumokban, kávéházi

külön asztalok mellett pertraktálták az esélyeket, a követendő taktika módoszatit. Es ez nagyon jól volt így. Mert mire elérkezett a közgyűlés napja, a kedélyek lecsillapodtak, a zaj eltűnt s a puskapor helyét ártatlan rakétacsóvák foglalták el...

Múlt vasárnap tartotta XXVII. évi rendes közgyűlését a Póstyéni Takarékpénztár Fodor József elnöke alatt, melyen az igazgatóság és felügyelő-bizottság a lefolyt üzletévre vonatkozó összes előterjesztéseit és számadásait egyhangulag elfogadták. Elfogadta a közgyűlés az igazgatóságnak az alapszabályok módosítására vonatkozó előterjesztéseit is és nevezetesen azt, hogy az eddigi szavazathatár 10-ről 30-ra kiterjesztessék. Ezután az igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok választására került a sor. Megválasztották igazgatósági tagoknak: Fuchs Miksa, Scheibner Róbert (új), Lellei János, dr. Neuwirth Nándor, Quittner Dávid és Antal Gáspár (rég). A felügyelő-bizottság tagjai lettek: Ribarits Jakab (új), dr. Alexander Leó és Holzer Károly (rég); felügyelő-bizottsági póttagoknak megválasztották: Ponger Salamon (új) és Hofmann József (rég).

A közgyűlés befejeztével szólásra emelkedett dr. Fodor Kálmán orsz. képviselő, aki a részvényesek nevében köszönetet mondott az intézet vezetőségének minden tekintetben elismeréseméltó munkálkodásáért. Kifejtette ezután, hogy az intézetnek nem csupán az a hivatása, hogy közgazdasági téren szolgálja a haza érdekeit, hanem mint eddig, úgy ezennel is legyen lelkes zászlóvivője a magyarság ügyének is.

A képviselő és az elnök zajos élteztésével véget ért a közgyűlés.

Közvetlenül a közgyűlés után megalakult az új igazgatóság. Elnök lett Schulcz Ede, alelnök Urban Zsigmond, vezérigazgatónak pedig újból Fodor Lászlót választották meg.

A Felvidéki Parcellázó és Gazdasági Bank lipótvári kitermelt kavicsbányáján, mintegy 60 kat. hold területen, a földmivelésügyi miniszter támogatásával halgazdaságot létesít.

A pozsony-bécsi villamos vasut építése még ez év folyamán nyer befejezést. Az első vonatot december 2-án fogják Bécsből Pozsony felé indítani.

**Ha lúdtalpa van!
fáj a lába!**

KÉRJE a szakorvosok által ajánlt szabad. Lauffer-lúdtalpfűző prospektusát. — Egyedül készítő

SZÉKELY ÉS TÁRSA
ortopéd cipő-készítő
Budapest, Múzeum-körút 9.

Képes árjegyzék mindennemű cipőkről ingyen.

Nachrichten.

Fremdenverkehr. Laut amtlichen Ausweis betrug die Frequenz unseres Kurortes bis einschliesslich 20. Februar 1403 Personen, um 191 mehr, als in der gleichen Periode des vergangenen Jahres.

Die Badedirektion wird, wie bereits mitgeteilt, zu Beginn der Saison einen Automobilverkehr etablieren. Zur Abwicklung des Verkehrs werden ein Autobuss mit 16 Sitzen und ein Landauett mit 6 Sitzen dienen. Die Wagen wurden bereits bestellt und werden schon demnächst hier eintreffen.

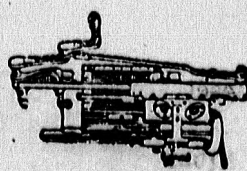
Der Bau der Esplanade musste, da die Zeit bereits stark vorgeschritten, für den nächsten Herbst aufgeschoben werden.

Ein Automobilgarage baut die Badedirektion auf der Szt. István-ut. Die Garage ist sowohl für die Automobile der Badedirektion, als auch für solche von Kurgästen bestimmt.

Die neue Strasse, die durch die Erschliessung der Uherek'schen und Singer'schen Grundstücke eröffnet werden soll, wird demnächst Gegenstand eingehender Erörterungen bilden und dürfte die Eröffnung — wie uns mitgeteilt wird — nahe bevorstehen.

Zwei neue Telefonlinien werden für Póstyén projektiert. Die eine zielt die Verbindung mit Berlin, die andere aber eine unmittelbare Verbindung mit Budapest ab. Auch soll zwischen Póstyén—Budapest und Póstyén—Wien je eine neue Telegraphenleitung errichtet werden.

Die Póstyéner Sparkasse hielt vergangenen Sonntag ihre XXVII. ordentliche Generalversammlung. Die bei dieser Gelegenheit vorgenommene Neuwahl ergab folgendes Resultat: Direktionsmitglieder wurden die Herren Maximilian Fuchs, Robert Scheibner (neu), Johann Lellei, Dr. Ferdinand Neuwirth, David Quittner und Caspar Antal. In den Aufsichtsrat wurden gewählt: Dr. Leo Alexander, Carl Holzer und Jakob Ribarits, ferner als Ersatzmitglieder: Josef Hofmann und Salamon Ponger. Es wurde auch eine Modifizierung der Statuten vorgenommen und z. bezüglich des Stimmrechtes, das von 10 auf 30 erweitert wurde.

Ujdonság !!

háztartási és ipari célokra. Kényelmes részletfizetésre is —: kapható. —:

KÖTŐGÉPEK

Kérjen árjegyzéket. Tanítás ingyen.
FOGL JÓZSEF LAJOS ÉS TÁRSA
UNIVERSAL STYRIA KÖTŐGÉP, KERÉKPÁR ÉS VAR.
RŐGÉP RAKTÁRA BUDAPEST VIII. József körút

A VILÁG LEGJOBB TEAI

Lieferanten des Königs von England
Specialität:
„Kingdom Blend“
Five o'clock-Tea S. M.
des Königs von England.

UNITED TEA COMPANY LONDON

Lieferanten des Prinzen von Wales
„U. K.“-Teas
sind nngemein ausgiebig aromatisch.

Hauptdepot bei EMÁNUEL ISTVAN VERBÓ

Ein heller Kopf
verwendet stets
Dr. Oetkers Backpulver á 12 h
Vollkommener, hygienischer, von den Aerzten empfohlener Ersatz für Hefe, bezw. Germ.
Alle Mehlspeisen und Bäckereien werden dadurch grösser, lockerer und leichter verdaulich.

Dr. Oetkers Vanillinzucker á 12 h
als edelstes Gewürz für Milch- und Mehlspeisen, Kakao und Tee, Chokolade, und Cremes, Guglhupf, Torten, Fuddings und Schlagobers; ferner mit feinem oder Puder-Zucker vermehrt zum Bestreuen aller Art Bäckereien und Mehlspeisen. Ersetzt vollkommen 2-3 Schoten guter Vanille. Mischt man halbes Päckchen Dr. Oetkers Vanillinzucker mit 1 kg. feinem Zucker und gibt hiervon 1 bis 2 Teelöffel voll auf eine Tasse Tee, so erhält man ein aromatisches, vollmundiges Getränk.

Dr. Oetkers Backpulver und Vanillinzucker ist in allen Kolonialwaren- etc. Geschäften vorrätig. — Ausführliche Gebrauchsanweisung auf jedem Paket. — Rezeptsammlungen gratis. — Man achte darauf, stets die echten Fabrikate Dr. Oetker zu erhalten.

Szabasz a lárná. — Ki es a hárnál!
HÖLGYEK ÖRÖME!

Reform, szabadalmazott szabás izeim megjelentek. Allanak 4 készletből, 4 színben, 70 cm széles, 100 cm. hosszú, minden nagyságban. Bárki tanulás nélkül önállóan szabhat. Nélkülözhetetlen minden háznál, mint szabónőknél, valamint iskolákban, internátusokban oktatásra. Ára utasítással, 1 kopirozó rádli, 2 acélkrétával összesen 6 kor. 6 készletnél 100.0, 12 készletnél 150.0 engedmény. Szabás tanítási módszerem Budapest, Drezda, Prága, Berlinben kitüntette. Szabás mintákat 80 fillér, bélyeg ellenében vidékre portamentesen küld: Meier Sámuel, szabászati intézete. Budapest, VII. ker., Nagydiófa-utca 29/p.

Viszontelárusítók mindenhol keresteknek!

Hirdetések e lap kiadóhivatalában olcsón felvételnek.

Arcképeket,
festményeket, krétarajzokat, fénykép nagyításokat bármily kis fénykép után szavatossággal készíték.

Sikertelen képért újat csinálók vagy pénzt visszaadom

ÜGYNÖKÖK

minden kisebb helységben is egyedüli képviselőként fix fizetéssel és magas jutalékkal felvételnek, Válaszbélyeg melléklendő. Árjegyzék ingyen.

Zsolnai János, arcképfestészeti műintézete
BÉKÉS- CSABA.

Milliók
használgák

Köhögés

rekedtség, katarrhus, elnyálkásodás, görcs és számar-köhögés ellen a

KAISER-féle
mellkaramellákat
a három fenyővel

6050

elismerés-nyilvánítások és magánorvosoktól és magánorvosoktól biztosítják a biztosítást.

Különböleg csinos dobozokban igen izletes cukorka. Egy csomag 20 és 40 fillér. Egy doboz 60 fillér.

Kapható Meth József Szt. József céggyógyárban és Emánuel Oéza Szt. József céggyógyárban, Pöstyén.

Kaufet
nichts anderes gegen

Husten

Heiserkeit, Katarrh, und Verschleimung, Krampf-u. Keuchhusten, als die feinschmeckenden

Kaiser's
Brust-Caramellen
mit den „Drei Tannen“

6050 not. begl. Z. ugn. v. Aerzten u. Privaten

verbürgen den sicheren Erfolg
Packet 20 und 40 Heller.
Dose 60 Heller. Zu haben bei Josef Meth, Apoth. z. Heil, Josef in Pöstyén. G. Emánuel Salvator Apotheke in Pöstyén.

Hygiene der Zähne.

Odol

Fizessen elő
a Vasárnapi Ujságra!

A
VASÁRNAPI UJSÁG
a legrégebb, legkedveltebb
illusztrált hetilap.
ÖTVENNYOLCADIK ÉVFOLYAM
Szerkeszti HOITSY PÁL.

Előfizetési ára: egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.
Mutatványszám ingyen.

Előfizetéseket elfogad
a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatala
(FRANKLIN-TÁRSULAT)
Budapest, IV., Egyszem-utca 4. sz.

TÖRLEY
TALISMAN
CASINO RESERVE

Házikoszt
IZLETES, OLCSÓ
özv. SZTANEKNÉ
Ferencz József-út. 42.
(rég. Rózsa-udvar)

T O G O tyukszemirtó.

Dr. Takacu japán professor methodusa szerint eltávolít minden tyukszemét mechanikai uton, légmentes elzárással minden fájdalom és égetés nélkül.

Ára egy doboznak 1 korona, egyes gyűrűnek 20 fillér.

Törvényesen védve.

Egyedüli árusító:

Schulcz R.
cipész

PÖSTYÉN

(a Fürdőszálló mellett)

T O G O Hühneraugentod

Entfernt nach Methode des japan. Professors Dr. Takacu jedes Hühnerauge auf mechan. Wege, unter luftdichem Abschluss, total schmerzlos.

Preis eines Kartons 1 Krone, einzelne Ringe 20 Heller.

Gesetzl. geschützt.

Alleinverkauf bei:

Schulcz R.
Schuhmacher

PÖSTYÉN

(Neben d. Kurhotel)

SIRKÖVEK

gránitból, syenitből, márványból és homokkőből, ugyszintén butor márványlapok, valamint a szobrászat körébe vágó mindennemű munkák kivételére ajánkozik

RYMPLER V., PÖSTYÉN

Kossuth Lajos út 7.

SZOBRÁSZ ÉS HATÓSÁGILAG VIZSGÁZOTT KÖFARAGÓMESTER,

„UNIO“ kereskedelmi r. t. BUDAPEST GALGÓCZ

BEFIZETETT ALAPTŐKE 1 000.000 KOR. TELEFON GALGÓCZ 67.

Elfogad: betéteket netto 5⁰/₀ kamatozás mellett,

TŐZSDEI MEGBIZÁSOKAT a budapesti és külföldi tőzsdékre; LEBONYOLIT a bankszakmába vágó minden ügyletet.

ELAD ÉS VESZ: Takarmánycikkeket, gabonareműeket, vetőmagvakat, finomított és nyers szeszt, műtrágyát, korpát, olajat, kőszent, kereskedelmi növényeket. -: Értékpapirokat, szelvényeket és külföldi pénznemeket.

Hitelt nyújt folyószámlában értékpapirokra, árúkra és egyéb fedezet mellett.

Mezőgazdasági-gépeket elad. □ Biztosítási-ajánlatokat elfogad élet, halál, tűz, jég, betörés és üvegbiztosításokra.

KERESKEDELMI és ipari vállalatokat támogat, RÉSZT VESZ parcellázási műveletek keresztülvitelében.

Automobil közlekedési-vállalat; állandó járatok PÖSTYÉN TRENCSEN-TEPLICZ fürdőekben 1912 május 1-től.

Luxus autók bérelhetők 1912 május 1-től órákra és napokra legolcsóbb díjszámítás mellett.

Gróf ERDŐDY-féle SERFÖZDE — GALGÓC — Gräfl. ERDŐDY'sche BRAUEREI.

A

Das

KIRALY & BARNA GRÓFI UDVARI SÖR

pompás ízű, üdítő ital. A serfözde jelentékeny ki lett bővítvve. A kor színvonalán álló -: berendezések. :-:

wird als wohlbekömmliches, erfrischendes Getränk gepriesen. Brauerei bedeutend vergrößert. Modernst eingerichtet.

Butorok

Hálóok, ebédlők, uriszobák, szalónok, teljes szálloda, kávéház, vendéglő és kastélyberendezések vas- és rézbutorok, szőnyegek, függönyök, csillárok és zongorák szállítanak bárhová :-:

készpénzért, vagy rendkívül előnyös fizetési feltételekkel.

Diszes nagy butoralbum 1 korona. Teljes berendezésnél utazó mintákkal díjmentesen küldetik bárhová.

Modern Lakberend. Vállalat

Budapest, IV., Gerlőcy-u. 7. sz.

(Központi váróháza mellett.)

FÜRDŐVENDÉGEK

figyelmébe ajánljuk a Fürdőszálló éttermét és kávéházát. Kitűnő magyar konyha. Elsőrendű magyar fajborok. Penzió-rendszer. Olcsó árak. Új bérlő:

POÓK ENDRE.

A butorvásárló n. é. közönség szives figyelmét felhívom

Pöstyén, Ferencz József út 16. sz. a levő

Butorkészletem

megtekintésére, hol a mai kor igényeinek megfelelő összes lakásberendezési tárgyak jutányos áron beszerezhetők - javításokat, átalakításokat, képerket zéseket olcsón eszközölök.

Weszely Gyula

butor asztalos.

A „Felvidéki parcellázó és gazdasági bank“ részvénytársaság NYITRA székhelyi

Vásárol saját számlájára ingatlanokat parcellázás és egészbeni továbbadás céljából. Elfogad megbízásokat parcellázók keresztülvitelére haszonrészesezés vagy meghatározott összeg fejében birtokeladásokat és vételket. Vásárol erdőterületeket kihasználásra vagy bárminemű épület-, mű és tűzfát. Elvállal haszonbérleteket albérleti joggal. Felvállal gőzkeszán-tásokat. Saját és bérelt bányáiból szállít meder és zuzott kavicsot, építő homokot, coulét, terméskövet, aszfalt és beton anyagot. — Ugynöki közbenjárás megállapodás szerint lesz díjazva

Részletes felvilágosításokkal készségesen szolgál a bank igazgatósága

NYITRÁN

Szerkeszti és kiadja: FÖLDES SÁNDOR.

KOHN-NYOMDA, PÖSTYÉN.